

Abstrakt

Úvod: Výzkumná práce zkoumá, vliv rizikových faktorů vyskytujících se v rodinném systému na rozvoj závislosti na návykových látkách u potomka. Celá diplomová práce je rozdělena na dvě části, na teoretickou a praktickou část. V teoretické části práce jsou popsány základy rodinného systému a jeho poruchy. Jsou zde popisovány rodičovské role a rizika rodinného prostředí a jejich následný vliv na výchovu dítěte. Dále práce popisuje rodinné faktory ovlivňující rodinné prostředí. V závěru teoretické části, jsou popisovány typy rizikových a protektivních faktorů ovlivňující vznik závislosti u potomka. Praktická část je založena na kvalitativním výzkumu. Výzkum je prováděn formou pěti případových studií, s respondenty absolvující ústavní léčbu se závislostní poruchou.

Cíl: Cílem výzkumné práce je popsat v několika případových pracích přehled rodinných rizikových a protektivních faktorů, které mohou predikovat (předpovídat) výskyt užívání alkoholu u dětí a dospívajících.

Metody: K získání dat bylo použito polostrukturovaných rozhovorů, které byly následně analyzovány metodou tvorby trsů.

Výsledky: Z výsledků této diplomové práce vyplývá, že u všech zkoumaných případových studií se ve větší míře objevily rizikové a protektivní faktory popisovány v teoretické části této diplomové práce. V největší míře se v jednotlivých případových studiích vyskytuje dysfunkční rodinný systém a poruchy citové vazby, které v důsledku mohou být příčinou užívání návykových látek u potomků. Nejvíce zastoupení protektivních faktorů jsme mohli zaznamenat v soudržnosti a finančně zajištěném rodinném systému.

Závěr: Z výsledků výzkumného šetření docházíme k zjištění, že dysfunkční rodinný systém je příčinou narušení citových vazeb respondentů. Traumata prožité v tomto nezdravém prostředí jsou příčinou vzniku poruch emočních a citových vazeb k blízkým osobám. Důsledkem je poté vznik užívání návykových látek u zkoumaných jedinců. Doporučením této výzkumné studie je do budoucna hlouběji zkoumat efekt účinných faktorů používaných v terapeutické komunitě a jejich účinnost na osoby se závislostní poruchou.

Klíčová slova

rodinný systém, rizikové faktory, dysfunkční rodina, trauma, terapeutická komunita,